

Laszuk M., *Wpływ przystąpienia Polski do strefy euro na wymianę handlową z krajami Unii Europejskiej oraz z państwami trzecimi*, „Ekonomia i Prawo”, Pólszakiewicz B., Boehlke J. (red.), Tom XII, nr 1/2013, ss. 151–162 DOI: <http://dx.doi.org/10.12775/EiP.2013.013>

MIROŚŁAWA LASZUK*

WPŁYW PRZYSTĄPIENIA POLSKI DO STREFY EURO NA WYMIANĘ HANDLOWĄ Z KRAJAMI UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ Z PAŃSTWAMI TRZECIMI[◇]

STRESZCZENIE

Przystąpienie Polski do strefy euro jest warunkiem koniecznym funkcjonowania kraju w Unii Europejskiej. Obecnie Polska nie wyznaczyła jeszcze daty wejścia do strefy euro. Realnym terminem przyjęcia przez Polskę euro jest końcówka obecnej dekady. Przystąpienie Polski do strefy euro powinno przyczynić się do znaczącego zwiększenia polskiego handlu, a poprzez to – zgodnie ze standardową teorią handlu – zwiększyć poziom specjalizacji, produkcji, oraz dobrobytu. Eliminacja ryzyka walutowego oraz kosztów transakcyjnych w związku z wprowadzeniem euro spowoduje znaczące ożywienie wymiany handlowej w ramach wspólnego rynku.

Słowa kluczowe: Unia Europejska, strefa euro, wymiana handlowa, swobodny przepływ towarów

Klasyfikacja JEL: K33, M20

* Mirosława Laszuk, Politechnika Białostocka, Wydział Zarządzania, Katedra Ekonomii i Nauk Społecznych, ul. Ojca Tarasiuka 2, 16-001 Kleosin, e-mail: mirala@pb.bialystok.pl.

[◇] Artykuł powstał w ramach realizacji projektu „Rola kursu walutowego w procesie konwergencji. Przyszłość strefy euro” finansowanego przez Narodowy Bank Polski.

**IMPACT OF POLAND ACCESSION
TO THE EURO ZONE ON THE TRADE POLICY
WITH THE EUROPEAN UNION COUNTRIES AND WITH THIRD COUNTRY**

SUMMARY

The accession of Poland to the Euro Zone is a crucial condition for the country's functioning in the European Union. Poland has not stated the date of the accession to the Euro Zone yet. The feasible date of the acceptance of the Euro by Poland is the end of the present decade. The accession of Poland to the Euro Zone should contribute to the significant increase of Polish trade and, in consequence, in accordance with the conventional trade theory – increase the level of specialization, production and prosperity. The elimination of the currency risk and transaction costs in relation to the Euro will cause significant growth of trade exchange within the common market.

Keywords: The European Union, euro zone, trade exchange, free movement of goods

JEL Classification: K33, M20

WSTĘP

Zastąpienie waluty narodowej wspólną walutą europejską – euro – jest niezwykle ważną, strategiczną decyzją powodującą daleko idące konsekwencje zarówno dla gospodarki jako całości, jak i dla wszystkich uczestników rynku. Większość korzyści z przystąpienia Polski do Unii Walutowej na poziomie makroekonomicznym jest ściśle związana z efektami przyjęcia euro, objawiającymi się w pierwszym rzędzie na płaszczyźnie mikroekonomicznej¹.

Polska jest krajem strefy β konwergencji, co oznacza, że jest w trakcie „procesu doganiania”. W porównaniu z krajami strefy euro wykazuje wyższy wzrost gospodarczy, ale znacznie niższy poziom PKB per capita. Jednak w Europie Środkowej Polska jest jednym z krajów najbardziej zbliżonych pod względem cyklu koniunkturalnego do krajów strefy euro.

Obecnie Polska nie wyznaczyła jeszcze daty wejścia do strefy euro. Reálnym terminem przyjęcia przez Polskę euro jest końcówka obecnej dekady.

¹ E. Radomska, *Polska w strefie euro. Potencjalne korzyści oraz koszty makro- i mikroekonomiczne*, http://www.wsz-pou.edu.pl/biuletyn/?p=&strona=biul_euro, [data pobrania: 21.04.2012].

Do tego czasu Polska będzie musiała przestrzegać zasad Paktu Stabilizacji i Wzrostu w sposób przewidziany dla państw z derogacją².

Celem artykułu jest pokazanie wpływu przystąpienia Polski do strefy euro na wymianę handlową z państwami trzecimi oraz z państwami członkowskimi Unii Europejskiej. Przeprowadzona analiza ma wskazać zarówno korzyści jak i koszty powyższych zmian.

1. ZASADY OBROTU TOWAROWEGO WEWNĄTRZ UNII EUROPEJSKIEJ

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej oznaczało przystąpienie do unii celnej a także do rynku wewnętrznego. Rynek wewnętrzny (jednolity) funkcjonuje w ramach Unii Europejskiej (wcześniej EWG, Wspólnoty Europejskiej) od 1 stycznia 1993 roku. Był on kolejnym etapem integracji gospodarczej po unii celnej. Po zniesieniu barier celnych w związku z wprowadzeniem unii celnej, na granicach wewnętrznych państw członkowskich pozostały kontrole graniczne. Ich celem – obok celów statystycznych – było zapewnienie, że towary pochodzące z innych państw gwarantują odpowiednie wymogi techniczne bezpieczeństwa i jakości. Korzystne było to również z tego powodu, że towary zagraniczne musiały być obciążone podatkami (VAT i akcyzą) według stawek obowiązujących w kraju importera. Jednak już w połowie lat osiemdziesiątych rozpoczęła się realizacja programu jednolitego rynku wewnętrznego, którego celem było ujednoczenie warunków obrotu towarowego na obszarze Unii Europejskiej, poprzez zniesienie istniejących barier fizycznych (np. kontrola dokumentów na granicach), fiskalnych (harmonizacja, a więc istotne zbliżenie systemów podatkowych obciążających obrót towarowy) oraz barier technicznych. W imporcie z państw trzecich zaczęły obowiązywać jednakowe zasady wprowadzania towarów zagranicznych na rynek wspólnotowy. Od 1 maja 2004 roku przestały więc funkcjonować w handlu polskich przedsiębiorców z państwami członkowskimi bariery fizyczne, techniczne oraz fiskalne.

Podstawową zasadą rządzącą obrotem towarowym pomiędzy państwami członkowskimi UE jest zasada swobody przepływu towarów. Ma ona potwierdzenie w art. 26 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Oznacza, że na obszarze państw członkowskich UE towary mogą być przemieszczane bez jakichkolwiek utrudnień. Oprócz tego obowiązuje:

² A. Skowron, *Bilans korzyści i kosztów przystąpienia Polski do strefy euro*, http://www.esn.po.opole.pl/nasdac/nauka/bilans_korzysci_i_kosztow_przystapienia_polski_do_strefy_euro.pdf, [data pobrania: 01.04.2012].

- zakaz wprowadzania i utrzymywania dyskryminacyjnego opodatkowania towarów pochodzących z innych państw członkowskich;
- zakaz wprowadzania i utrzymywania ograniczeń ilościowych oraz środków o skutku równoważnym do nich;
- zapobieganie dyskryminacji obywateli innych państw członkowskich w odniesieniu do warunków zaopatrzenia i zbytu³.

Zaznaczyć należy, że swobodzie obrotu towarowego podlegają towary pochodzące z państw członkowskich, a także towary pochodzące z państw trzecich, które zostały dopuszczone do swobodnego obrotu na terenie Unii Europejskiej.

W obrocie pomiędzy państwami członkowskimi nie funkcjonuje również pojęcie importu i eksportu – zostało zastąpione pojęciem wewnątrzspółnotowej dostawy oraz wewnątrzspółnotowego nabycia. Pojęcie dostawy wewnątrzspółnotowej zastąpiło eksport towarów z krajów członkowskich Unii Europejskiej. Oznacza ono wywóz towarów z terytorium kraju na terytorium innego państwa członkowskiego. Z kolei wewnątrzspółnotowe nabycie (zastąpiło pojęcie importu) oznacza nabycie prawa do rozporządzania towarami tak jak właściciel, które w wyniku dokonanej dostawy są wysyłane lub transportowane na terytorium innego państwa członkowskiego niż państwo wysyłki, niezależnie od tego, kto przewozi towar i na czyje zlecenie towar jest przewożony⁴.

Należy zaznaczyć, że obecnie utrudnieniem w handlu pomiędzy państwami członkowskimi są różnice w kursach walut. Jest to jedno z niewielu – oprócz różnic w stawkach podatkowych, ograniczeń wpływających niekorzystnie na handel wewnątrzspółnotowy. Aby zrównoważyć ryzyko handlowe w tych warunkach, przedsiębiorstwa sprzedają swoje towary za granicą po wyższych cenach. Może to wpływać ujemnie na wysokość obrotów handlowych.

Pomimo wielu ułatwień w handlu na terenie Unii Europejskiej, które spowodować mogłyby duży wzrost obrotów handlowych pomiędzy Polską a pozostałymi państwami członkowskimi istnieje jednak czynnik ograniczający, a mianowicie brak ochrony przed wahaniami kursów walut i przypadkami dewaluacji, co może prowadzić do niespodziewanych podwyżek cen dla konsumentów oraz bardziej ostrożnych inwestycji w tworzeniu nowych miejsc pracy przez firmy.

³ A. Łozowski (red.), *Unia Europejska. Prawo instytucjonalne oraz gospodarcze*, Dom Wydawniczy ABC, Warszawa 2005, s. 705.

⁴ D. Kosacka-Łędzewicz, B. Olszewski, *Transakcje wewnątrzspółnotowe, eksport, import*, Wydawnictwo UNIMEX, Wrocław 2011, s. 102, 249.

Zastąpienie złotego wspólną walutą europejską spowoduje eliminację ryzyka walutowego w stosunku do euro. Ryzyko walutowe to niebezpieczeństwo niekorzystnej zmiany kursu walutowego (wzrostu lub spadku ceny jednej waluty wyrażonej w innej), w następstwie którego może nastąpić zmniejszenie należności lub wzrost zobowiązań wyrażonych w walutach obcych w przeliczeniu na walutę krajową. W wyniku aprecjacji waluty krajowej w stosunku do waluty obcej będącej walutą fakturowania i rozliczania transakcji zagranicznych zmniejszają się przychody eksporterów, a także zmniejszają zobowiązania importerów w przeliczeniu na walutę krajową. Zmniejsza się zatem opłacalność krajowego eksportu, natomiast zwiększa – importu. Sytuacja ta wygląda odwrotnie w przypadku deprecjacji waluty krajowej w stosunku do waluty zagranicznej – rośnie opłacalność krajowego eksportu, zmniejsza się – krajowego importu⁵.

2. ZASADY OBROTU TOWAROWEGO Z PAŃSTWAMI TRZECIMI

Konsekwencją utworzenia unii celnej było wprowadzenie w 1970 roku wspólnej polityki handlowej. Zgodnie z regulacjami traktatowymi ma ona przyczynić się do stopniowego znoszenia ograniczeń w handlu, w tym ograniczeń pozataryfowych i parataryfowych oraz do obniżania barier celnych (ograniczeń taryfowych). Oparta jest na jednolitych zasadach, zwłaszcza w odniesieniu do zmiany stawek celnych, zawierania umów celnych i handlowych, ujednoczenia środków liberalizacyjnych, polityki eksportowej i handlowych środków podejmowanych w przypadku dumpingu lub subsydiów⁶.

Podstawowym instrumentem celnym regulującym wymianę handlową Polski jako państwa członkowskiego Unii Europejskiej z krajami trzecimi jest Wspólna Taryfa Celna. Stanowi ona podstawę do naliczenia należności celnych uiszczanych w związku z importem towarów. Wspólna Taryfa Celna obejmuje regulacje taryfowe wynikające ze zobowiązań Unii Europejskiej wobec Światowej Organizacji Handlu (WTO). Zawarte w niej są: Scalona Nomenklatura (CN), stawki celne i inne elementy poboru, preferencyjne środki taryfowe określone w umowach zawartych przez UE z innymi krajami lub grupami krajów, autonomiczne zawieszenia oraz inne środki taryfowe przewidziane przepisami unijnymi.

⁵ E. Radomska, *Polska w strefie euro. Potencjalne korzyści...*

⁶ A. Kuś, *Publicznoprawne pozataryfowe i parataryfowe instrumenty reglamentacji obrotu towarowego z zagranicą*, Wydawnictwo BW, Szczecin 2006, s. 121–122.

Zaznaczyć należy, że w wyniku przyjęcia przez Polskę Wspólnej Taryfy Celnej nastąpiła ogólna regresja ceł na przeważającą część towarów. Średnia stawka celna na artykuły rolne spadła z 33,8% do 16,2%, na produkty rybne z 18,5% do 12,4%, zaś ochrona celna produktów przemysłowych zmniejszyła się z 9,9% do 3,6%. Największe zmiany dotyczyły więc artykułów rolnych, co wynikała z faktu, że przed akcesją handel tą grupą towarów między Polską a UE oraz krajami kandydującymi objęty był tylko częściową liberalizacją⁷.

Unia Europejska stosuje rozbudowany system preferencji w handlu z państwami trzecimi. Wynikają one z umów dwustronnych jak i jednostronnych. Skutkiem tego są obniżki ceł lub zastosowanie stawki zerowej imporcie towarów. Powoduje to pojawienie się na rynku tańszych towarów, a w konsekwencji wzrost konkurencyjności dla producentów krajowych. Jednak skala i zakres tego zjawiska jest różny w zależności od rodzaju towarów.

Oprócz środków taryfowych Unia Europejska, jak i inne podmioty w gospodarce światowej, w zakresie importu stosuje określone instrumenty chroniące własny handel. Zaliczyć tu można środki antidumpingowe, antysubsydyjne oraz środki ochronne. Umożliwiają one Unii zabezpieczenie własnych producentów przed nieuczciwym handlem czy też gwałtownymi zmianami przepływów handlowych, które mogą szkodzić gospodarce i wspólnej polityce handlowej.

Import towarów do Unii Europejskiej łączy się z obowiązkiem naliczenia należności celnych i podatkowych. Zarówno obowiązek zapłacenia cła, jak i obowiązek podatkowy powstają w tym samym czasie. Podstawą do naliczenia należności celnych jest wartość celna towaru. Zgodnie z art. 29 ust. 1 Wspólnotowego Kodeksu Celnego wartością celną przywożonych towarów jest wartość transakcyjna, tzn. cena faktycznie zapłacona lub należna za towary, wtedy gdy zostały sprzedane w celu wywozu na obszar celny Unii. Wartość transakcyjną powiększa się o koszty innych działań związanych ze sprzedażą i dostawą towarów, na przykład koszty transportu i ubezpieczenia.

Podstawa opodatkowania w imporcie towarów, zgodnie z art. 29 ust. 13 ustawy o podatku VAT, jest wartość celna powiększona o należne cło. Jeżeli przedmiotem importu są wyroby akcyzowe, podstawą opodatkowania jest wartość celna powiększona o należne cło i podatek akcyzowy. Zaznaczyć należy, że jeżeli towar podlega zwolnieniu z cła lub pobór cła jest zawieszony – wówczas podstawę opodatkowania stanowi jedynie wartość celna. Biorąc pod uwagę powyższe, należy stwierdzić, że podstawowe znaczenie dla prawidłowe-

⁷ G. Mosiej, *System celny w Polsce po wejściu do Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2010, s. 187–190.

go określenia podstawy opodatkowania ma wartość celna, podobnie jak przy naliczaniu cła.

Eksport towarów poza obszar Unii Europejskiej nie jest objęty cłem. Z kolei obowiązek podatkowy w eksporcie towarów powstaje z chwilą wydania towaru, a jeżeli dostawa powinna być potwierdzona fakturą – z chwilą wystawienia faktury VAT, nie później jednak niż 7 dni licząc od wydania towaru. Zmiana momentu powstania obowiązku podatkowego ma istotne konsekwencje w zakresie momentu wykazania stawki 0% w eksporcie towarów. Stawka VAT w eksporcie wynosi 0%. Warunkiem koniecznym do zastosowania stawki 0% w eksporcie jest posiadanie dokumentu potwierdzającego wywóz towaru poza terytorium Unii Europejskiej. Również w eksporcie pośrednim zastosowanie ma stawka 0%. Warunkiem koniecznym jest otrzymanie przez podatnika kopii dokumentu, w którym właściwy organ celny potwierdzi wywóz towarów.

3. KORZYŚCI W ZAKRESIE MIĘDZYNARODOWEGO OBROTU TOWAROWEGO PO PRZYSTĄPIENIU POLSKI DO STREFY EURO

Eliminacja ryzyka walutowego oraz kosztów transakcyjnych w stosunku do euro ułatwi polskim przedsiębiorcom prowadzenie handlu z krajami strefy euro, co w dłuższym okresie czasu powinno przyczynić się do ożywienia wymiany handlowej pomiędzy Polską, a pozostałymi krajami członkowskimi strefy euro – a więc ożywienie wymiany w ramach jednolitego rynku⁸. Przyjęcie wspólnej waluty jest zmianą jakościowo inną od prostego wyeliminowania wahań kursowych. Wynika to z faktu, że przystąpienie do unii monetarnej, w przeciwieństwie do uczestnictwa w systemie kursu sztywnego, stanowi gwarancję trwałą i przez to bardziej wiarygodnej eliminacji ryzyka kursowego⁹.

Wzrost handlu zagranicznego oddziałuje na gospodarkę na wiele sposobów. Po pierwsze, przynosi korzyści wynikające ze specjalizacji i zwiększenia skali produkcji. Po drugie, pociąga za sobą wzrost inwestycji, jako że trwałe zwiększanie produkcji eksportowej wymaga dodatkowej akumulacji kapitału. Po trzecie, ożywienie handlu wiąże się z transferem do kraju nowych technologii i wiedzy, co w przypadku państw o mniejszym stopniu zaawansowania technologicznego przyczynia się do zwiększenia wydajności i przyspiesze-

⁸ E. Radomska, *Polska w strefie euro. Potencjalne korzyści...*

⁹ J. Borowski (red.), *Raport na temat korzyści i kosztów przystąpienia Polski do strefy euro*, Narodowy Bank Polski, Warszawa 2004, s. 52.

nia rozwoju gospodarczego¹⁰. Podkreślić jednak należy, że różnice kulturowe, językowe czy prawne mogą spowodować, że rozwój handlu wcale nie nastąpi w takim stopniu, w jakim się tego oczekuje.

Podobnie jak w *Raporcie na temat korzyści i kosztów przystąpienia Polski do strefy euro* również inne badania i opracowania wskazują, że przystąpienie Polski do strefy euro powinno przyczynić się do znaczącego zwiększenia polskiego handlu, a poprzez to – zgodnie ze standardową teorią handlu – do zwiększenia poziomu specjalizacji, produkcji, oraz dobrobytu (i PKB). Wymaga to oczywiście spełnienia kryteriów konwergencji (łącznie z poziomem deficytu budżetowego i celem inflacyjnym) oraz stabilizacji kursu walutowego po przystąpieniu do ERM II. Warunkiem koniecznym dla uzyskania wzrostu handlu, przy utrzymaniu równowagi bilansu obrotów bieżących, jest przyjęcie właściwego poziomu kursu walutowego w momencie jego stabilizacji wobec euro. Stabilizacja kursowa obok stymulowania wymiany, oznacza również ograniczenie autonomii w polityce pieniężnej, co może na przykład utrudniać prowadzenie polityki makroekonomicznej zmierzającej do redukcji poziomu inflacji¹¹.

Oprócz powyższych skutków dla handlu z państwami należącymi do Unii Europejskiej, przystąpienie do strefy euro będzie miało również wpływ na handel z państwami trzecimi – nienależącymi do strefy euro. Przystąpienie do unii monetarnej likwiduje jedną z barier handlowych między krajami do niej należącymi, jaką jest istnienie różnych walut. W ten sposób bariery handlowe pomiędzy członkami wspólnego obszaru walutowego obniżają się w stosunku do ograniczeń istniejących poza tym obszarem. Tym samym handel zagraniczny z krajami, które nie należą do unii walutowej może zostać zastąpiony wymianą handlową z członkami obszaru wspólnej waluty. W skrajnym przypadku całkowity poziom handlu może pozostać na niezmiennym poziomie¹².

Zgodnie z opinią J. Cieślika, J. Michałek oraz J. Mycielskiego efekt ekspansji handlu może wystąpić już po ogłoszeniu decyzji o przystąpieniu do strefy euro i podjęciu zobowiązania do stabilizacji kursu walutowego. Ponadto przystąpienie do strefy euro powinno przyczynić się do dalszego zwiększenia polskiego handlu, a w szczególności eksportu do innych krajów strefy euro, chociaż można oczekiwać, że ten pozytywny efekt ekspansji wymiany będzie stopniowo wygasał. Można również sądzić, że funkcjonowanie strefy euro sty-

¹⁰ *Ibidem*, s. 52.

¹¹ A. Cieślik, J. J. Michałek, J. Mycielski, *Analiza skutków handlowych przystąpienia Polski do Europejskiej Unii Monetarnej przy użyciu uogólnionego modelu grawitacyjnego*, Uniwersytet Warszawski, http://www.nbp.pl/badania/seminaria_bise/bise_uwO.pdf, [data pobrania: 10.04.2012].

¹² J. Borowski (red.), *op. cit.*, s. 52.

muluje import z reszty świata, ale też powoduje koncentrację eksportu na krajach należących do strefy euro¹³.

Jednym z największych zagrożeń dla krajowych przedsiębiorstw związanych z przyjęciem przez Polskę wspólnej waluty europejskiej będzie wzrost konkurencji ze strony firm strefy euro (spowodowany eliminacją ryzyka kursowego oraz większą przejrzystością cenową). Może to doprowadzić do wyeliminowania mało konkurencyjnych (m.in. drożej produkujących) krajowych przedsiębiorstw. Aby sprostać spodziewanej konkurencji, polscy przedsiębiorcy będą zmuszeni do większej innowacyjności, poszukiwania nowych rozwiązań technologicznych, obniżania kosztów, dostosowywania asortymentu do nowych warunków konkurencyjnych, podnoszenia jakości oferowanych usług i produktów¹⁴.

ZAKOŃCZENIE

Przystąpienie Polski do strefy Euro niesie za sobą szereg konsekwencji. Korzyści wynikające z członkostwa w UGW to przede wszystkim eliminacja ryzyka zmienności kursu złotego w stosunku do euro, redukcja kosztów transakcyjnych, rozwój powiązań handlowych i kapitałowych ze strefą euro, spadek stóp procentowych, redukcja kosztów obsługi długu publicznego, ułatwiony dostęp do rynku kapitałowego strefy euro, zwiększenie przejrzystości i porównywalności cenowej. Z kolei zagrożeniem jest utrata możliwości autonomicznego korzystania z instrumentów polityki pieniężnej i walutowej, szczególnie istotna w przypadku wystąpienia szoku asymetrycznego. Zagrożeniem jest także możliwość boomu kredytowego i wzrostu cen aktywów, jak również nie można zapominać o ryzyku wyższego, od prognozowanego, wzrostu cen¹⁵.

Koszt rezygnacji z niezależnej polityki pieniężnej może być złagodzony dzięki występowaniu silnych powiązań gospodarczych z krajami strefy euro. Od początku lat dziewięćdziesiątych udział wymiany handlowej w PKB Polski systematycznie wzrasta, a strefa euro jest głównym partnerem handlowym. Poprawia się również struktura wymiany handlowej między Polską a krajami strefy euro, tzn. wzrasta udział handlu wewnątrzgałęziowego. Procesy te są źródłem stosunkowo silnej zbieżności cykli koniunkturalnych w Polsce i strefie euro. Tendencja ta wzmocniła się po uzyskaniu członkostwa w Unii Euro-

¹³ A. Cieślak, J. J. Michatek, J. Mycielski, *op. cit.*

¹⁴ E. Radomska, *Polska w strefie euro. Potencjalne skutki dla firm*, http://www.exporter.pl/bazy/Info_obszerne/283.php, [data pobrania: 20.05.2012].

¹⁵ J. Pietras, *Perspektywy wejścia Polski do strefy euro*, „Zeszyty BRE Bank”, 2006, nr 85 s. 19.

pejskiej, stanowiącego impuls do napływu zagranicznych inwestycji bezpośrednich oraz związanego z tym zmniejszenia luki technologicznej dzielącej Polskę od krajów strefy euro. Zmiany te, wraz z oczekiwaną po wprowadzeniu euro intensyfikacją wymiany handlowej między Polską a krajami wspólnego obszaru walutowego, powinny doprowadzić do stopniowego wzmocnienia synchronizacji cykli koniunkturalnych w Polsce i strefie euro. Daje to podstawę do stwierdzenia, że po uzyskaniu członkostwa w unii monetarnej ryzyko wystąpienia znacznych wstrząsów dotyczących polską gospodarkę i asymetrycznych w stosunku do strefy euro można ocenić jako niskie¹⁶.

Podsumowując należy stwierdzić, że przystąpienie Polski do strefy euro przyczyni się do **ożywienia wymiany handlowej**, gdyż zmniejszona zostanie niepewność dotycząca kształtowania się przyszłych przychodów oraz kosztów przede wszystkim podmiotów dokonujących obrotów wewnątrz Unii Europejskiej (dostaw i nabyć wewnątrzspółnotowych), ale również eksporterów i importerów. Rozwój handlu sprzyja z kolei osiągnięciu korzyści wynikających ze specjalizacji oraz zwiększeniu skali produkcji i zmierzających do wzrostu eksportu. Handel przyczynia się także do rozprzestrzeniania wiedzy i nowych technologii, które umożliwiają zwiększenie wydajności i przyspieszenie rozwoju gospodarczego¹⁷.

BIBLIOGRAFIA

- Borowski J. (red.), *Raport na temat korzyści i kosztów przystąpienia polski do strefy euro*, Narodowy Bank Polski, Warszawa 2004.
- Cieślik A., Michałek J. J., Mycielski J., *Analiza skutków handlowych przystąpienia Polski do Europejskiej Unii Monetarnej przy użyciu uogólnionego modelu grawitacyjnego*, http://www.nbp.pl/badania/seminaria_bise/bise_uwO.pdf.
- Kosacka-Łędzewicz D., Olszewski B., *Transakcje wewnątrzspółnotowe, eksport, import*, Wydawnictwo UNIMEX, Wrocław 2011.
- Kuś A., *Publicznoprawne pozataryfowe i parataryfowe instrumenty reglamentacji obrotu towarowego z zagranicą*, Wydawnictwo BW, Szczecin 2006.
- Łozowski A. (red.), *Unia Europejska. Prawo instytucjonalne oraz gospodarcze*, Dom Wydawniczy ABC, Warszawa 2005.
- Mosiej G., *System celny w Polsce po wejściu do Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2010.
- Pietras J., *Perspektywy wejścia Polski do strefy euro*, „Zeszyty BRE Bank”, 2006, nr 85.

¹⁶ J. Borowski (red.), *op. cit.*, s. 90.

¹⁷ <http://www.nbpportal.pl/pl/np/artykuly>, [data pobrania: 20.05.2012].

- Radomska E., *Polska w strefie euro. Potencjalne korzyści oraz koszty makro- i mikroekonomiczne*, <http://www.wsz-pou.edu.pl/biuletyn>.
- Radomska E., *Polska w strefie euro. Potencjalne skutki dla firm*, http://www.exporter.pl/bazy/Info_obszerne/283.php.
- Skowron A., *Bilans korzyści i kosztów przystąpienia Polski do strefy euro*, http://www.esn.po.opole.pl/nasadac/nauka/bilans_korzysci_i_kosztow_przystapienia_polski_do_strefy_euro.pdf, [data pobrania: 01.04.2012].

